

POSITIVE EVALUATION OF LOCAL RESIDENTS ON QUALITY OF LIFE THROUGH THE COMMUNITY-BASED TOURISM MODEL IN MY HOA HUNG COMMUNE, AN GIANG PROVINCE

Le Thi To Quyen*, Dao Vu Huong Giang, Tran Thi Thu Trang
 Nguyen Trong Nhan, Duong Hai Long, Cao Trung Nghia
 Can Tho University

ARTICLE INFO	ABSTRACT
Received: 17/6/2025	This study investigates the influence of community-based tourism on the quality of life of residents in My Hoa Hung commune, located in An Giang province, Vietnam. The research applies a mixed-methods approach, combining quantitative surveys with 120 local households and qualitative interviews with community stakeholders. Results show that the tourism model has brought substantial benefits, including increased employment opportunities, higher household income, improved housing, and better access to public services. It also enhances cultural preservation, strengthens social cohesion, and promotes environmental awareness through education and improved waste management. However, the research identifies several limitations, such as uneven benefit distribution, underdeveloped tourism products, weak transportation infrastructure, and limited foreign language skills among residents. A detailed Strengths-Weaknesses-Opportunities-Threats analysis was conducted to propose strategic solutions for sustainable development. The study also acknowledges the potential presence of positive bias in survey responses due to social desirability or high community expectations. Overall, it affirms the tourism model's role in rural development.
Revised: 23/9/2025	
Published: 23/9/2025	
KEYWORDS	
Community - based tourism	
Quality of life	
Positive evaluation	
My Hoa Hung commune	
An Giang province	

ĐÁNH GIÁ TÍCH CỰC CỦA NGƯỜI DÂN ĐỊA PHƯƠNG VỀ CHẤT LƯỢNG CUỘC SỐNG THÔNG QUA MÔ HÌNH DU LỊCH CỘNG ĐỒNG TẠI XÃ MỸ HÒA HƯNG, TỈNH AN GIANG

Lê Thị Tô Quỳên*, Đào Vũ Hương Giang, Trần Thị Thu Trang
 Nguyễn Trọng Nhân, Dương Hải Long, Cao Trung Nghĩa
 Đại học Cần Thơ

THÔNG TIN BÀI BÁO	TÓM TẮT
Ngày nhận bài: 17/6/2025	Nghiên cứu này khảo sát ảnh hưởng của mô hình du lịch cộng đồng đến chất lượng cuộc sống của người dân tại xã Mỹ Hòa Hưng, tỉnh An Giang, Việt Nam. Phương pháp nghiên cứu kết hợp giữa định tính và định lượng, thông qua khảo sát 120 hộ dân và phỏng vấn sâu các bên liên quan tại địa phương. Kết quả cho thấy mô hình du lịch đã mang lại nhiều lợi ích đáng kể như tăng cơ hội việc làm, nâng cao thu nhập, cải thiện nhà ở và khả năng tiếp cận các dịch vụ công. Đồng thời, du lịch cũng góp phần bảo tồn văn hóa, tăng cường gắn kết xã hội và nâng cao nhận thức bảo vệ môi trường thông qua hoạt động tuyên truyền và xử lý rác thải. Tuy nhiên, nghiên cứu cũng chỉ ra một số hạn chế như phân phối lợi ích không đồng đều, sản phẩm du lịch chưa đa dạng, hạ tầng yếu và người dân còn hạn chế về ngoại ngữ. Ma trận phân tích điểm mạnh, điểm yếu, cơ hội và thách thức được sử dụng để đề xuất các chiến lược phát triển bền vững. Nghiên cứu cũng lưu ý khả năng tồn tại thiên lệch tích cực trong phản hồi do mong muốn xã hội hoặc kỳ vọng cao từ cộng đồng. Nhìn chung, nghiên cứu khẳng định vai trò của mô hình du lịch trong phát triển nông thôn.
Ngày hoàn thiện: 23/9/2025	
Ngày đăng: 23/9/2025	
TỪ KHÓA	
Du lịch cộng đồng	
Chất lượng cuộc sống	
Đánh giá tích cực	
Xã Mỹ Hoà Hưng	
Tỉnh An Giang	

DOI: <https://doi.org/10.34238/tnu-jst.13077>

* Corresponding author. Email: ltquyen@ctu.edu.vn

1. Giới thiệu

Trong bối cảnh toàn cầu hóa, du lịch được xem là một ngành kinh tế mũi nhọn có khả năng lan tỏa và thúc đẩy sự phát triển của các lĩnh vực khác, đặc biệt trong việc xóa đói giảm nghèo và nâng cao chất lượng cuộc sống cộng đồng [1], [2].

Theo M. Muganda và cộng sự [3] mô hình du lịch cộng đồng như một phương thức hiệu quả nhằm tạo sinh kế cho người dân địa phương, đồng thời bảo tồn văn hóa truyền thống và tài nguyên thiên nhiên. Theo M. M. Jeon và cộng sự [4], mô hình du lịch cộng đồng với sự tham gia trực tiếp của người dân địa phương vào các hoạt động du lịch được xem là một hướng tiếp cận phát triển bền vững, giúp nâng cao chất lượng sống thông qua tạo việc làm, tăng thu nhập, bảo tồn văn hóa và thúc đẩy sự tham gia của cộng đồng. Một số nghiên cứu đã chỉ ra rằng du lịch, dù có thể cải thiện thu nhập và hạ tầng, cũng mang lại áp lực xã hội, gia tăng rác thải, tắc nghẽn giao thông, và có thể dẫn đến thương mại hóa văn hóa địa phương [5], [6]. Các lý thuyết như Trao đổi xã hội (Social Exchange Theory) [7] hay Sức chứa xã hội (Social Carrying Capacity) [8] được sử dụng để lý giải hiện tượng này, cho rằng người dân ủng hộ du lịch khi lợi ích nhận được vượt trội so với chi phí xã hội phải gánh chịu. Tại Việt Nam, mặc dù du lịch cộng đồng đã được triển khai ở nhiều địa phương, các nghiên cứu đánh giá mối quan hệ giữa du lịch và chất lượng cuộc sống vẫn còn rời rạc, thiếu hệ thống lý thuyết vững chắc. Việc nghiên cứu dựa trên khung lý thuyết lan tỏa từ dưới lên (Bottom-Up Spillover Theory) [9] và lý thuyết sinh kế bền vững là hướng tiếp cận phù hợp để nhận diện các yếu tố ảnh hưởng, từ đó xây dựng mô hình đo lường tác động của du lịch đối với chất lượng cuộc sống cộng đồng.

Tỉnh An Giang, với nhiều tiềm năng phát triển du lịch tâm linh và du lịch sinh thái, đã triển khai mô hình du lịch cộng đồng tại nhiều địa phương, trong đó có xã Mỹ Hòa Hưng. Tại đây, hoạt động du lịch đã góp phần cải thiện thu nhập và điều kiện sống cho một bộ phận người dân, đặc biệt thu hút lượng lớn du khách quốc tế. Tuy nhiên, lợi ích thu được từ du lịch chưa được phân phối đồng đều trong cộng đồng, chủ yếu tập trung vào các hộ gia đình có điều kiện kinh tế và tài nguyên đất đai thuận lợi. Xuất phát từ thực tiễn đó, việc nghiên cứu ảnh hưởng của du lịch cộng đồng đến chất lượng cuộc sống của người dân tại xã Mỹ Hòa Hưng là cần thiết nhằm nhận diện các tác động thực tiễn, đồng thời đề xuất các giải pháp thiết thực để giúp người dân nâng cao chất lượng cuộc sống thông qua mô hình du lịch cộng đồng.

2. Phương pháp nghiên cứu

Nghiên cứu sử dụng phương pháp tiếp cận hỗn hợp, kết hợp giữa định tính và định lượng nhằm đánh giá tác động của du lịch cộng đồng đến chất lượng cuộc sống của người dân tại xã Mỹ Hòa Hưng, tỉnh An Giang. Về định tính, nhóm tác giả tiến hành phỏng vấn sâu các bên liên quan như người dân, đại diện chính quyền địa phương và các chủ thể tham gia hoạt động du lịch nhằm thu thập các thông tin thực tế về quá trình triển khai và vận hành mô hình du lịch cộng đồng. Về định lượng, bảng hỏi được thiết kế với thang đo Likert 5 điểm, trong đó điểm 1 thể hiện mức độ “hoàn toàn không đồng ý” và điểm 5 là “hoàn toàn đồng ý”. Nội dung bảng hỏi tập trung vào ba nhóm chỉ báo chính, phản ánh các khía cạnh kinh tế, xã hội văn hóa và môi trường. *Các chỉ báo kinh tế* bao gồm cơ hội việc làm, mức sống, khả năng tiếp cận đầu tư, thị trường tiêu thụ sản phẩm, nguồn vốn vay và sự phát triển hàng quán địa phương. *Chỉ báo xã hội*, văn hóa bao gồm chất lượng nhà ở, khả năng sử dụng Internet, tham gia các hoạt động giao lưu văn hóa, bảo tồn lễ hội truyền thống và nâng cao chất lượng đời sống tinh thần. *Chỉ báo môi trường* bao gồm cảnh quan môi trường, hệ thống thu gom rác thải, vệ sinh công cộng, khả năng tiếp cận nước sạch và hoạt động tuyên truyền bảo vệ môi trường.

Phương pháp chọn mẫu phi xác suất được áp dụng với kỹ thuật lấy mẫu thuận tiện (convenience sampling), giúp tối ưu khả năng tiếp cận trong bối cảnh nguồn lực nghiên cứu còn hạn [10]. Khung lý thuyết trao đổi xã hội (Social Exchange Theory – lý thuyết lan tỏa từ dưới lên (Bottom-up Spillover Theory – [11]) và lý thuyết sức chứa xã hội (Social Carrying Capacity – [12]). Những lý thuyết này giúp lý giải mối liên hệ giữa nhận thức của cư dân về lợi ích và chi phí từ phát triển du lịch với mức độ hài lòng và chất lượng cuộc sống cảm nhận được [13].

Bảng hỏi được xây dựng dựa trên các nhóm biến đo lường phản ánh tác động của du lịch đến chất lượng cuộc sống trên ba khía cạnh chính: kinh tế, xã hội và môi trường, từ cả hai chiều tích cực và tiêu cực. Dữ liệu được xử lý bằng phần mềm SPSS 20.0 với các bước phân tích thống kê mô tả.

3. Kết quả và thảo luận

3.1. Khái quát địa bàn nghiên cứu

Xã Mỹ Hòa Hưng tọa lạc trên một cù lao thuộc thành phố Long Xuyên, tỉnh An Giang, hình thành từ hai cồn lớn là Cù lao Ông Hồ và Cù lao Phó Ba, nằm giữa dòng sông Hậu – một trong những nhánh chính của sông Cửu Long. Với tổng diện tích 2.129 ha, trong đó phần lớn là đất nông nghiệp (1.089 ha đất lúa và 548,6 ha đất trồng hoa màu, cây ăn trái), địa phương này được bao quanh bởi hệ thống sông ngòi, kênh rạch dày đặc, một yếu tố thuận lợi cho phát triển nông nghiệp, thủy sản cũng như du lịch sinh thái.

Mỹ Hòa Hưng còn nổi bật về mặt lịch sử, văn hóa. Đây là quê hương của Chủ tịch Tôn Đức Thắng, với Khu lưu niệm được công nhận là di tích lịch sử quốc gia đặc biệt, thu hút lượng lớn du khách mỗi năm. Bên cạnh đó, nhiều làng nghề truyền thống như làm nhang, giá đỗ và nuôi cá bè vẫn còn được duy trì. Một số hộ dân đã chủ động kết hợp các hoạt động sản xuất truyền thống với dịch vụ du lịch, từng bước hình thành chuỗi giá trị du lịch cộng đồng bền vững. Không gian đờn ca tài tử, di sản văn hóa phi vật thể của Nam Bộ cũng được duy trì thông qua các câu lạc bộ địa phương, làm giàu đời sống tinh thần và bản sắc văn hóa nơi đây. Với sự kết hợp hài hòa giữa tài nguyên thiên nhiên, yếu tố văn hóa và nền nông nghiệp đặc trưng, Mỹ Hòa Hưng có nhiều điều kiện thuận lợi để phát triển du lịch cộng đồng một cách bền vững.

3.2. Thực trạng cuộc sống của người dân trong mô hình du lịch cộng đồng tại xã Mỹ Hòa Hưng

3.2.1. Đánh giá của người dân đối với “Tích cực cải thiện chất lượng cuộc sống trên phương diện kinh tế”

Đánh giá của người dân với về chất lượng cuộc sống với trên phương diện kinh tế với 8 biến quan sát: Người dân có thêm nhiều cơ hội việc làm mới (KT1); Mức sống của người dân được cải thiện (KT2); Hộ ông/bà có tiếp cận với đầu tư của doanh nghiệp (KT3); Hộ ông/bà có tiếp cận được thị trường (KT4); Một số hàng quán phát triển (KT5); Người dân có tiếp cận với các nguồn vốn vay ưu đãi (KT6).

Bảng 1. Tích cực cải thiện chất lượng cuộc sống trên phương diện kinh tế

	N	Mean	Std. Deviation	Mức độ đánh giá
Người dân có thêm nhiều cơ hội việc làm mới	120	4,23	0,793	Rất tốt
Mức sống của người dân được cải thiện	120	4,46	0,500	Rất tốt
Hộ ông/bà có tiếp cận với đầu tư của doanh nghiệp	120	4,61	0,523	Rất tốt
Hộ ông/bà có tiếp cận được thị trường	120	4,63	0,484	Rất tốt
Một số hàng quán phát triển	120	4,73	0,444	Rất tốt
Người dân có tiếp cận với các nguồn vốn vay ưu đãi	120	4,27	0,444	Rất tốt

Ghi chú: Mean: Giá trị trung bình; Std. Deviation (SD): Độ lệch chuẩn
(Nguồn: Theo kết quả khảo sát người dân tại Mỹ Hòa Hưng, năm 2024, n = 120)

Theo Bảng 1, du lịch cộng đồng tại xã Mỹ Hòa Hưng đã và đang góp phần cải thiện đáng kể chất lượng cuộc sống của người dân địa phương, đặc biệt là trên phương diện kinh tế. Dữ liệu khảo sát cho thấy, trong số các biến quan sát, hai biến “Một số hàng quán phát triển” và “Hộ có tiếp cận được thị trường” có giá trị trung bình lần lượt là 4,73 và 4,63 trên thang đo Likert 5 điểm. Điều này phản ánh rõ rệt tác động tích cực của phát triển du lịch đến hoạt động sinh kế tại địa phương. Qua đó, tiêu chí “Cải thiện chất lượng sống trên phương diện kinh tế” được xác định là một trong những yếu tố trọng yếu thúc đẩy du lịch cộng đồng phát triển bền vững tại địa bàn nghiên cứu.

Dữ liệu định tính từ các cuộc phỏng vấn sâu cũng cho thấy những thay đổi tích cực trong đời sống người dân. Theo ông Lê Quốc Trung (chủ mô hình vườn du lịch táo hồng), du lịch đã giúp gia

đình ông nâng cao thu nhập nhờ kết hợp mô hình nông nghiệp và dịch vụ ăn uống phục vụ du khách. Ông chia sẻ: “So với thời điểm chỉ trông tảo bán lẻ, hiện nay gia đình tôi có thể đón khách vào vườn trái nghiệm, ăn uống tại chỗ nên nguồn thu nhập ổn định và cao hơn hẳn”. Đồng quan điểm, ông Nguyễn Phước Nguyên - chủ một cơ sở homestay, cho rằng: “Nhờ sự phát triển của du lịch mà người dân dễ dàng tiếp cận thị trường, đặc biệt là các nhà đầu tư, đồng thời được tiếp cận các chính sách hỗ trợ của Nhà nước về tập huấn và vay vốn ưu đãi phục vụ phát triển sinh kế”.

3.2.2. Đánh giá của người dân đối với “Tích cực cải thiện chất lượng cuộc sống trên phương diện văn hoá xã hội”

Kết quả khảo sát cho thấy, ba biến có giá trị trung bình cao nhất là: “Người dân được tham gia một số hoạt động vui chơi giải trí mới mà chưa từng trải nghiệm” (Mean = 4,59), “Chất lượng nhà ở của người dân được cải thiện” (Mean = 4,59) và “Người dân có sử dụng dịch vụ Internet để tiếp cận thông tin” (Mean = 4,59). Các biến còn lại cũng đạt mức đánh giá rất tốt, dao động từ 4,25 đến 4,55 điểm. Điều này cho thấy, phát triển du lịch cộng đồng đã có những đóng góp tích cực rõ rệt đối với đời sống văn hóa, xã hội của người dân địa phương. Các hoạt động giao lưu văn hóa, tiếp cận dịch vụ mới, bảo tồn giá trị truyền thống được đẩy mạnh nhờ sự hiện diện của hoạt động du lịch, từ đó nâng cao mức độ hài lòng cũng như đời sống tinh thần của người dân địa phương.

Bảng 2. Tích cực cải thiện chất lượng cuộc sống trên phương diện văn hoá xã hội

	N	Mean	Std. Deviation	Mức độ đánh giá
Người dân được tham gia một số hoạt động vui chơi giải trí mới chưa từng trải nghiệm	120	4,59	0,494	Rất tốt
Các công trình lịch sử, di tích được bảo tồn và nâng cấp hơn	120	4,55	0,500	Rất tốt
Địa phương quan tâm hơn đến việc xây dựng, sửa chữa đường đi, khu vực công cộng	120	4,32	0,698	Rất tốt
Người dân địa phương có cơ hội tham gia, giao lưu, trải nghiệm văn hóa quốc gia	120	4,35	0,479	Rất tốt
Một số loại hình văn hóa, lễ hội truyền thống của dân tộc được bảo tồn và phát huy	120	4,50	0,502	Rất tốt
Trình độ ngoại ngữ của một bộ phận người dân được cải thiện	120	4,25	0,677	Rất tốt
Chất lượng nhà ở của người dân được cải thiện	120	4,59	0,494	Rất tốt
Người dân có sử dụng dịch vụ Internet để tiếp cận thông tin	120	4,59	0,527	Rất tốt

(Nguồn: Theo kết quả khảo sát người dân tại Mỹ Hòa Hưng, năm 2024, n = 120)

Theo Bảng 2, phỏng vấn sâu người dân tham gia hoạt động du lịch cộng đồng ở Mỹ Hòa Hưng, cũng chỉ ra rằng du lịch góp phần tích cực cải thiện chất lượng cuộc sống trên phương diện văn hóa và xã hội. Những phát biểu điển hình là Chị Trần Thị Trúc Mai, chủ cơ sở homestay cho rằng “Thông qua hoạt động du lịch cộng đồng, bộ mặt địa phương của chúng tôi có sự thay đổi đáng kể, cảnh quan địa phương hai bên con đường được trồng hoa, người dân giữ gìn vẻ mỹ quan địa phương”. Anh Phan Văn Đại, đại diện cho điểm ăn uống Cù Lao Quán có chia sẻ “Du lịch góp phần bảo tồn văn hóa, di tích lịch sử và lễ hội truyền thống địa phương, người dân có cơ hội tiếp cận thông tin và tiếp cận các hỗ trợ từ chính quyền địa phương”. Có thể thấy rằng du lịch cộng đồng đã góp phần cải thiện chất lượng cuộc sống trên phương diện văn hóa xã hội cho người dân Mỹ Hòa Hưng.

3.2.3. Đánh giá của người dân đối với “Tích cực cải thiện chất lượng cuộc sống trên phương diện môi trường”

Kết quả khảo sát trên Bảng 3 cho thấy mô hình du lịch cộng đồng tại xã Mỹ Hòa Hưng đã có những tác động tích cực rõ rệt đến môi trường sống của người dân địa phương. Cụ thể, nhóm nhân tố “Tích cực cải thiện chất lượng cuộc sống trên phương diện môi trường” bao gồm sáu biến quan sát, đều đạt mức đánh giá "Rất tốt", với điểm trung bình cao, dao động từ 4,23 đến 4,77 (trên thang đo 5 điểm). Kết quả phỏng vấn sâu cho thấy những đồng tình với nhận định du lịch giúp người dân

tiếp cận với nguồn nước sạch, người dân sử dụng các nhà vệ sinh tự hoại, rác thải được thu gom và xử lý đúng cách, có các biểu ngữ, băng rôn hướng dẫn người dân bảo vệ môi trường. Phát biểu điển hình là chị Hồ Thanh Vân, chủ homestay cho rằng “*Du lịch đã tạo điều kiện nâng cao ý thức của người dân Mỹ Hòa Hưng bảo vệ môi trường và cải tạo cảnh quan, rác được thu gom xử lý và người dân biết trồng hoa tạo cảnh quan, cải thiện chất lượng môi trường thông qua việc thu gom rác*”.

Bảng 3. Tích cực cải thiện chất lượng cuộc sống trên phương diện môi trường

	N	Mean	Std. Deviation	Mức độ đánh giá
Người dân được tiếp cận nguồn nước sạch để sử dụng	120	4,77	0,425	Rất tốt
Người dân sử dụng nhà vệ sinh tự hoại hợp vệ sinh	120	4,53	0,549	Rất tốt
Rác thải được thu gom và xử lý	120	4,23	0,793	Rất tốt
Cảnh quan địa phương được tôn tạo	120	4,46	0,500	Rất tốt
Có bố trí các thùng rác và phân loại rác	120	4,61	0,523	Rất tốt
Có các tài liệu, biểu ngữ, băng rôn hướng dẫn người dân bảo vệ môi trường	120	4,63	0,484	Rất tốt

(Nguồn: Theo kết quả khảo sát người dân tại Mỹ Hòa Hưng, năm 2024, n=120)

Biến có điểm trung bình cao nhất là “Người dân được tiếp cận nguồn nước sạch để sử dụng” (Mean = 4,77; SD = 0,425), cho thấy hệ thống cung cấp nước sạch tại địa phương đã được cải thiện rõ rệt, góp phần nâng cao điều kiện sinh hoạt và sức khỏe cộng đồng. Tiếp theo là các biến “Có các tài liệu, biểu ngữ, băng rôn hướng dẫn người dân bảo vệ môi trường” (Mean = 4,63; SD = 0,484) và “Có bố trí các thùng rác và phân loại rác” (Mean = 4,61; SD = 0,523), cho thấy hoạt động tuyên truyền và tổ chức bảo vệ môi trường đã được triển khai hiệu quả trong khuôn khổ phát triển du lịch cộng đồng.

Bên cạnh đó, các yếu tố như “Cảnh quan địa phương được tôn tạo” (Mean = 4,46), “Người dân sử dụng nhà vệ sinh tự hoại hợp vệ sinh” (Mean = 4,53), và “Rác thải được thu gom và xử lý” (Mean = 4,23) cũng phản ánh những cải thiện đáng kể về hạ tầng vệ sinh và cảnh quan môi trường. Nhìn chung, các hoạt động du lịch đã tạo ra động lực thúc đẩy cộng đồng nâng cao nhận thức và hành động tích cực hơn trong gìn giữ môi trường sống.

Bảng 4. Ma trận SWOT vai trò của du lịch cộng đồng trong việc nâng cao chất lượng cuộc sống của người dân tại xã Mỹ Hòa Hưng

Điểm mạnh	Điểm yếu
<ul style="list-style-type: none"> - S1: Là xã cù lao được thiên nhiên ưu ái với không khí trong lành, yên tĩnh, thích hợp để phát triển loại hình cộng đồng, có nhiều nét văn hóa độc đáo, nhiều lễ hội đặc sắc; ẩm thực đa dạng, có các nguồn tài nguyên du lịch tự nhiên và du lịch nhân văn phong phú để phát triển du lịch góp phần nâng cao chất lượng đời sống của người dân; - S2: Người dân tổ chức các hoạt động du lịch như homestay hoạt động nghỉ dưỡng, xe đạp tham quan và phục vụ ăn uống, vườn cây ăn trái; - S3: Được sự quan tâm của chính quyền địa phương với các chính sách trong việc đẩy mạnh phát triển du lịch gắn với phát triển kinh tế, song vẫn bảo tồn bản sắc văn hoá dân tộc; - S4: Người dân thân thiện mến khách và có mong muốn phát triển du lịch để nâng cao thu nhập; - S5: Chính quyền địa phương đã đầu tư cải thiện cơ sở hạ tầng như xây dựng đường xá, hệ thống giao thông công cộng, điện, nước, thông tin liên lạc. Các nhà cô cũng được phát triển thành các homestay, cơ sở lưu trú để phục vụ khách du lịch trải nghiệm; - S6: Vị trí gần trung tâm thành phố Long Xuyên giúp việc di chuyển thuận lợi, thu hút khách du lịch nội địa trong ngày và du khách quốc tế qua tuyến Thành phố Hồ Chí Minh – Long Xuyên – Châu Đốc. 	<ul style="list-style-type: none"> - W1: Một số điểm du lịch còn mang tính tự phát, quy mô nhỏ lẻ. - W2: Hạ tầng giao thông – du lịch còn hạn chế: Việc di chuyển chủ yếu bằng đò/phà gây bất tiện cho du khách. Đường sá nhỏ, khó tiếp cận bằng ô tô, nhất là khách đoàn số lượng lớn di chuyển xe 45 chỗ. - W3: Chưa có nhiều dịch vụ vui chơi giải trí về đêm, các hoạt động giải trí còn đơn điệu, thời gian lưu trú ngắn nên nguồn thu từ dịch vụ này còn chưa cao. - W4: Phần lớn người dân còn hạn chế về ngoại ngữ nên khó tiếp cận với du khách quốc tế.

Cơ hội	Thách thức
<p>- O1: Việc nâng cao chất lượng cuộc sống của người dân thông qua du lịch cho cộng đồng và xóa đói giảm nghèo luôn được quan tâm từ các cấp chính quyền địa phương.</p> <p>- O2: Du lịch cộng đồng hiện đang nhận được sự quan tâm và yêu thích từ du khách, đặc biệt trong bối cảnh du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn và nhu cầu trải nghiệm văn hóa bản địa ngày càng gia tăng tại các quốc gia phát triển. Điều này mở ra nhiều cơ hội phát triển cho các mô hình du lịch cộng đồng tại những địa phương có bản sắc văn hóa đặc trưng.</p> <p>- O3: Áp lực stress từ công việc và lối sống hiện đại ở các thành phố, du khách mong muốn tìm về thiên nhiên, vùng quê và các cù lao.</p>	<p>- T1: Việc thiết kế các loại hình du lịch cần linh hoạt và bắt kịp xu hướng ngày càng đổi mới của khoa học, công nghệ</p> <p>- T2: Biến đổi khí hậu làm thời tiết ngày càng cực đoan, dễ xảy ra thiên tai bất ngờ làm ảnh hưởng đến trải nghiệm của du khách.</p> <p>- T3: Nguy cơ đánh mất các giá trị văn hoá truyền thống, thất truyền các làng nghề do hội nhập văn hoá quốc tế từ khách du lịch.</p> <p>- T4: Cạnh tranh với các địa phương khác trong khu vực cũng phát triển các sản phẩm du lịch cộng đồng.</p>

(Nguồn: Theo kết quả phỏng vấn sâu và khảo sát thực địa tại xã Mỹ Hòa Hưng của nhóm nghiên cứu (2025))

Trên cơ sở kết quả phân tích mô hình SWOT (Bảng 4), nghiên cứu đề xuất các chiến lược nhằm nâng cao chất lượng cuộc sống của người dân trong các mô hình du lịch cộng đồng tại xã Mỹ Hòa Hưng:

Chiến lược SO (Strengths – Opportunities):

- S1, S2, S3, S5 – O1, O2, O3: Chính quyền địa phương tăng cường đào tạo nguồn nhân lực tại Mỹ Hòa Hưng, tập huấn, tổ chức các lớp đào tạo ngoại ngữ, ứng dụng công nghệ thông tin để quảng bá du lịch từ đó tăng cường khả năng phát triển du lịch, giúp người dân trang bị kiến thức và kỹ năng cần thiết để tham gia vào hoạt động du lịch.

- S1, S2, S4 – O3: Chính quyền cần ưu tiên đầu tư cải thiện cơ sở hạ tầng ở khu vực bến phà ở xã Mỹ Hòa Hưng, khu vực tại bến tàu đến cổng chào xã Mỹ Hòa Hưng cần được cải thiện cảnh quan vì đây là điểm đầu tiên khi du khách đến cù lao, hiện trạng còn rác và có nhiều người bán vé số, ăn xin, hàng rong chèo kéo khách, chính sách khuyến khích người dân tham gia vào hoạt động du lịch thông qua các gói hỗ trợ cho vay với lãi suất ưu đãi để cải thiện các điểm du lịch đáp ứng được nhu cầu thị hiếu của khách du lịch.

- S2, S6 – O1, O2, O3: Nên có sự liên kết du lịch tại các khu vực xã Mỹ Hòa Hưng với các điểm du lịch gần kề ở tỉnh An Giang, giao thông thuận tiện là điều kiện tiên quyết để du khách quyết định đến với điểm tham quan.

Chiến lược ST (Strengths – Threats):

- S1, S3, S4, S5 – T1, T4: Cần không ngừng đổi mới và đa dạng các loại hình dịch vụ; ưu tiên các sản phẩm du lịch mang màu sắc riêng, thu hút du khách bằng sự khác biệt, bằng văn hóa bản địa để cạnh tranh với các điểm đến khác. Phát triển thêm các sản phẩm trải nghiệm: giăng lưới, làm nhang, thu hoạch rau, thu hoạch trái cây, một ngày làm nông dân,...

- S3, S4, S5 – T1: Tận dụng sự phát triển của khoa học kỹ thuật và công nghệ để nâng cao khả năng tiếp cận thông tin và quảng bá du lịch cho các hộ dân, ứng dụng công nghệ thông tin để quản lý điểm đến và quảng bá cho du khách nước ngoài.

- S1, S2, S3, S4 – T2, T3: Cần tăng cường công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức cho người dân về quy hoạch và xây dựng tại các điểm du lịch, nhằm tránh làm thay đổi cảnh quan tự nhiên và đảm bảo sự hài hòa với hệ sinh thái địa phương. Điều này góp phần duy trì nét mộc mạc, dân dã của vùng quê, yếu tố thu hút du khách quốc tế mong muốn trải nghiệm không gian bản địa chân thực. Đồng thời, cần xây dựng các chương trình du lịch xanh và ban hành bộ quy tắc ứng xử nhằm khuyến khích cộng đồng cùng chung tay bảo vệ môi trường, giữ gìn cảnh quan, tôn tạo di tích và phát triển sinh kế bền vững cho địa phương.

Chiến lược WO (Weakness – Opportunities):

- W1 – O1, O2: Cần khuyến khích các hộ hợp tác phát triển cùng nhau theo đúng bản chất của mô hình du lịch cộng đồng, mỗi nhà một sản phẩm du lịch tạo sự liên kết.

- W2 – O1: Huy động nguồn lực đầu tư, tăng cường công tác bảo tồn các giá trị văn hóa truyền thống của cộng đồng.

• W3 – O1, O2: Tăng cường phối hợp tốt giữa các bên liên quan, huy động nguồn lực người dân, khuyến khích người dân là trụ cột chính, quản lý đặt người dân làm trọng tâm.

Chiến lược WT (Weaks – Threats):

• W1 – T1, T3, T4: Tạo sản phẩm riêng biệt cho Mỹ Hòa Hưng gắn liền với văn hóa địa phương, như làm nhang, nghề trồng rau, trồng cây ăn trái.

• W1, W2, W3, W4, W5 – T1, T2, T3: Tổ chức các hoạt động du lịch kết hợp về nguồn và giáo dục để du khách được trải nghiệm.

4. Kết luận

Kết quả nghiên cứu đã trình bày các ảnh hưởng tích cực của du lịch đối với chất lượng cuộc sống của người dân trong mô hình du lịch cộng đồng tại Mỹ Hòa Hưng. Kết quả nghiên cứu có sự thống nhất với các nghiên cứu trước về quan điểm phát triển du lịch cộng đồng là một cách tiếp cận tích cực nhằm thúc đẩy sự tham gia của cộng đồng chủ nhà vào phát triển du lịch, cũng như thúc đẩy sự tham gia của các bên liên quan, tạo ra nhiều việc làm, nâng cao thu nhập, đóng góp vào công tác bảo tồn tài nguyên, di sản du lịch có vai trò quan trọng trong xóa đói giảm nghèo ở vùng nông thôn [14]. Kết quả nghiên cứu cho rằng tác động kinh tế làm tăng chất lượng cuộc sống của cộng đồng địa phương. Kết quả nghiên cứu cũng thống nhất với quan điểm cho rằng phát triển du lịch cộng đồng tạo ra nhiều việc làm, nâng cao thu nhập, đóng góp vào công tác bảo tồn tài nguyên, di sản du lịch [15], [16] và có vai trò quan trọng trong xóa đói giảm nghèo ở vùng nông thôn đồng thời giúp cải thiện hệ thống đường sá và các tiện ích công cộng.

Thiên lệch tích cực có thể xuất phát từ nhiều nguyên nhân mang tính xã hội và nhận thức. Trước hết, người trả lời có thể chịu ảnh hưởng của **thiên lệch mong muốn xã hội**, có xu hướng lựa chọn các phương án trả lời thể hiện sự đồng thuận và tích cực nhằm gây thiện cảm hoặc thể hiện sự ủng hộ đối với chính sách đang được triển khai, đặc biệt trong bối cảnh khảo sát được thực hiện bởi các cơ quan có liên quan đến chính quyền địa phương hoặc tổ chức hỗ trợ phát triển. Thứ hai, cấu trúc bảng hỏi chỉ bao gồm các phát biểu mang tính khẳng định tích cực có thể dẫn đến **thiên lệch chấp thuận**, khi người trả lời có xu hướng lựa chọn mức độ đồng ý cao mà không phản ánh đúng trải nghiệm thực tế. Thứ ba, kỳ vọng được tiếp tục nhận hỗ trợ hoặc các lợi ích từ việc phát triển du lịch có thể khiến người dân ngần ngại khi đưa ra các phản hồi tiêu cực hoặc trung tính, dẫn đến sự sai lệch trong phản ánh thực trạng.

Tóm lại, mặc dù kết quả định lượng cho thấy sự đánh giá tích cực đối với mô hình du lịch cộng đồng, nhưng hiện tượng thiên lệch tích cực là một yếu tố cần được xem xét nghiêm túc trong quá trình phân tích và diễn giải dữ liệu. Việc nhận diện và kiểm soát hiện tượng này có ý nghĩa quan trọng nhằm đảm bảo tính khách quan, độ tin cậy và giá trị khái quát của nghiên cứu.

Lời cảm ơn

Cảm ơn Đại học Cần Thơ đã tài trợ thực hiện nghiên cứu “Ảnh hưởng của du lịch đến chất lượng cuộc sống của người dân trong mô hình du lịch cộng đồng tại xã Mỹ Hòa Hưng, tỉnh An Giang”. Mã số: T2024 -16.

TÀI LIỆU THAM KHẢO/ REFERENCES

- [1] A. Zvaigzne, I. Mietule, I. Kotane, S. Sprudzane, and V. Bartkute-Norkuniene, "Digital innovations in tourism: the perceptions of stakeholders," *Worldwide Hospitality and Tourism Themes*, vol. 15, no. 5, pp. 528-537, 2023.
- [2] F. N. Khairuddin, S. Ramachandran, S. M. Ling, P. Kunasekaran, R. Kumarusamy, and I. Ismail, "The impact of sustainable tourism on quality of life among the marginalised community in Mabul Island, Sabah, Malaysia," *European Journal of International Management*, vol. 22, no. 4, pp. 647-672, 2024.
- [3] M. Muganda, A. Sirima, and P. M. Ezra, "The role of local communities in tourism development: Grassroots perspectives from Tanzania," *Journal of human ecology*, vol. 41, no. 1, pp. 53-66, 2013.
- [4] M. M. Jeon, M. Kang, and E. Desmarais, "Residents' perceived quality of life in a cultural-heritage tourism destination," *Applied Research in Quality of life*, vol. 11, pp. 105-123, 2016.

-
- [5] D. Gursoy and D. G. Rutherford, "Host attitudes toward tourism: An improved structural model," *Annals of tourism Research*, vol. 31, no. 3, pp. 495-516, 2004.
- [6] R. Sharpley, *Tourism, tourists and society*. Routledge, 2018.
- [7] R. Nunkoo and H. Ramkissoon, "Developing a community support model for tourism," *Annals of tourism research*, vol. 38, no. 3, pp. 964-988, 2011.
- [8] A. Saveriades, "Establishing the social tourism carrying capacity for the tourist resorts of the east coast of the Republic of Cyprus," *Tourism management*, vol. 21, no. 2, pp. 147-156, 2000.
- [9] M. J. Sirgy, P. S. Kruger, D.-J. Lee, and G. B. Yu, "How does a travel trip affect tourists' life satisfaction?," *Journal of Travel research*, vol. 50, no. 3, pp. 261-275, 2011.
- [10] N. D. Tho, *Scientific research methods in business*. Labor and Social Publishing House, 2011.
- [11] I. C. Muresan *et al.*, "Local residents' attitude toward sustainable rural tourism development," *Sustainability*, vol. 8, no. 1, p. 100, 2016.
- [12] R. W. Butler, "The concept of a tourist area cycle of evolution: Implications for management of resources," *Canadian geographer*, vol. 24, no. 1, pp. 5-12, 1980.
- [13] Z.-X. Liang and T.-K. Hui, "Residents' quality of life and attitudes toward tourism development in China," *Tourism Management*, vol. 57, pp. 56-67, 2016.
- [14] M. J. Zapata, C. M. Hall, P. Lindo, and M. Vanderschaeghe, "Can community-based tourism contribute to development and poverty alleviation? Lessons from Nicaragua," in *Tourism and the millennium development goals*. Routledge, 2013, pp. 98-122.
- [15] R. Lapeyre, "Community-based tourism as a sustainable solution to maximise impacts locally? The Tsiseb Conservancy case, Namibia," *Development Southern Africa*, vol. 27, no. 5, pp. 757-772, 2010.
- [16] M. T. Stone and C. M. Rogerson, "Community-based natural resource management and tourism: Nata bird sanctuary, Botswana," *Tourism Review International*, vol. 15, no. 1-2, pp. 159-169, 2011.